

מבחן מסכם – רמה בסיסית – מחוון

משך המבחן: 90 דקות • סך הכול 100 נקודות • קראו את הטקסט בעיון וענו על כל השאלות.

טבלת ניקוד		
חלק	ניקוד מרבי	ניקוד שהתקבל
חלק א': הבנת טקסט מידע	40	
חלק ב': ידע ומושגים	35	
חלק ג': חשיבה גאוגרפית והבעה בכתב	25	
סה"כ	100	

חלק א': הבנת טקסט מידע (40 נק')

1 איתור מידע: בחרו את התשובה הנכונה. (8 נק')

- א. מאיזה כיוון נכנס נהר הירדן אל הכנרת?
 ○ מזרח ○ מצפון ● ממערב
- ב. באיזו עונה מקבלת הכנרת את רוב המים?
 ● בחורף ○ בקיץ ○ בסתיו בלבד

2 השלימו לפי הטקסט. (8 נק')

- א. הכנרת היא אגם של מים מתוקים.
- ב. השלג של החרמון נמס באביב ומזין את הירדן.
- ג. המוביל הארצי העביר מים מן הכנרת אל המרכז ואל הדרום.
- ד. בקיץ מים רבים מתאדים מן האגם.

מבחן מסכם - רמה בסיסית

3 נכון או לא נכון לפי הטקסט? תקנו את הלא נכון. (8 נק')

משפט	נכון	לא נכון	תיקון
א. הכנרת נמצאת בדרום בקעת הירדן.	☐	☒	הכנרת נמצאת בצפון בקעת הירדן
ב. בשנים שחונות מפלס הכנרת יורד.	☒	☐	
ג. כיום אין שום מקור מים בישראל מלבד הכנרת.	☐	☒	כיום חלק גדול ממי השתייה מגיע מהתפלה

4 פרשנות: הסבירו מדוע בשנים שבהן ירד מעט גשם נראו בכנרת חופים רחבים ויבשים. (8 נק')

תשובה אפשרית: מחוון: כשיורד מעט גשם, מעט מים זורמים לכנרת (2 נק'); בקיץ מים מתאדים וממשיכים לשאוב ממנה (3 נק'); לכן המפלס יורד וחלק מן הקרקעית נחשף כחוף יבש (3 נק').

5 הסקת מסקנות: לפי הטקסט, איך עוזרת ההתפלה לשמור על הכנרת? כתבו גם דרך אחת שבה אתם יכולים לעזור לשמור עליה. (8 נק')

תשובה אפשרית: מחוון: חלק גדול ממי השתייה מגיע מהתפלה, ולכן שואבים פחות מים מן הכנרת והמפלס נשמר (5 נק'); דרך אישית נכונה - לא להשליך פסולת, לשמור על ניקיון החוף, לחסוך במים (3 נק').

חלק ב': ידע ומושגים (35 נק')

1 השלימו את המושג מן המחסן. (8 נק')

- מפה בלי שמות נקראת מפה **אילמת**.
- הגבעות הנמוכות שממזרח למישור החוף הן ה**שפלה**.
- מים שנאגרים מתחת לפני הקרקע הם מי **תהום**.
- יישוב כפרי שבו לכל משפחה משק משלה הוא **מושב**.

מבחן מסכם – רמה בסיסית

2 נכון או לא נכון? תקנו את הלא נכון. (8 נק')

משפט	נכון	לא נכון	תיקון
א. ירדן נמצאת ממערב לישראל.	☐	☒	ירדן נמצאת ממזרח לישראל
ב. באקלים ים-תיכוני הקיץ חם ויבש.	☒	☐	
ג. מכתש נוצר מהתפרצות של הר געש.	☐	☒	מכתש נוצר כשמים סחפו סלעים רכים במשך זמן רב
ד. הנגב הוא אזור דליל.	☒	☐	

3 התאימו בין המושג להסבר. (7 נק')

טור א	טור ב
1. גבול מדיני	2. עמק שחוצה את הארץ ממערב למזרח
2. עמק רוחב	3. הוצאת מלח ממי הים
3. התפלה	1. גבול שנקבע בהסכם בין מדינות
4. נחל איתן	4. נחל שזורם כל השנה

4 מיינו את המקומות לפי הרצועה. (6 נק')

מישור החוף	אזור ההר	בקעת הירדן
תל אביב, אשדוד	ירושלים, הרי הגליל	ים המלח, הכנרת

מבחן מסכם - רמה בסיסית

5 בחרו את התשובה הנכונה. (6 נק')

- א. איזו מדינה שכנה נמצאת מצפון לישראל?
 • לבנון • מצרים • ירדן
- ב. מה מותר לעשות בשמורת טבע?
 • לקטוף רקפות • ללכת בשבילים המסומנים • להאכיל יעלים
- ג. איפה יורד הכי מעט גשם?
 • בגליל • בחיפה • באילת

חלק ג': חשיבה גאוגרפית והבעה בכתב (25 נק')

1 סיבה ותוצאה: הסבירו מדוע רוב תושבי ישראל גרים במישור החוף ובמרכז ולא בנגב. (8 נק')

תשובה אפשרית: מחוון: במישור החוף ובמרכז האקלים נוח ויורד יותר גשם (3 נק'); יש בהם עבודה, ערים ושירותים (3 נק'); בנגב האקלים מדברי - חם ויבש, ומעט יישובים (2 נק').

2 השוואה: השוו בין נחל איתן לנחל אכזב. כתבו הבדל אחד ודוגמה לכל סוג. (8 נק')

תשובה אפשרית: מחוון: נחל איתן זורם כל השנה ומעיינות מזינים אותו; נחל אכזב זורם רק אחרי גשם (4 נק'); דוגמאות: איתן - הירקון, הירדן, נחל דן; אכזב - נחל צין, נחל פארן (2 נק' לכל דוגמה נכונה).

3 שרטטו מפה פשוטה של ישראל. סמנו חץ צפון, את ארבע המדינות השכנות, את הים התיכון ואת ים המלח, והוסיפו מקרא עם שני סמלים לפחות. (9 נק')

תשובה אפשרית: מחוון: חץ צפון (1); לבנון בצפון, סוריה בצפון-מזרח, ירדן במזרח, מצרים בדרום-מערב (4 - נקודה לכל שכנה); הים התיכון במערב (1); ים המלח במזרח (1); מקרא עם שני סמלים לפחות שמופיעים במפה (2).